

İNTERNET SATIŞI YAPAN MÜKELLEFLERİN E-ARŞİV UYGULAMASINA GEÇİŞ REHBERİ

İnternet Satışında e-Arşiv Uygulaması

30/12/2013 tarihli ve mükerrer 28867 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 433 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile vergi mevzuatımıza **e-Arşiv Uygulaması** dahil edilmiştir.

E-Arşiv Uygulamasına dahil olan mükelleflerimiz satış faturalarını elektronik olarak düzenleme ve e-Fatura uygulamasına dahil olmayanlara da elektronik ortamda veya alıcının talebine göre kağıt ortamda teslim edebilme olanağı elde etmektedirler.

E-Arşiv uygulaması genel olarak isteğe bağlı bir uygulama olmakla birlikte, mezkur Genel Tebliğde belirtildiği üzere “**internet satışında**” bulunan ve belli satış hacmini aşan işletmelerimiz için zorunlu bir uygulama mahiyetindedir. Buna göre; “internet satışı” bulunan ve belli satış hacmine ulaşan mükelleflerimizin Genel Tebliğlerle ile belirlenen zamana kadar e-Arşiv uygulamasına geçiş hazırlıklarını tamamlama zorunlulukları bulunmaktadır.

Ayrıca 24/12/2015 tarihli ve 29572 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 464 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile de 2015 ve müteakip yıllarda da internet üzerinden satış yapan ve 5 milyon TL ve üzerinde satış hasılatı elde eden mükelleflerimize e-Arşiv Uygulamasına geçme zorunluluklarının bulunduğu belirtilmiştir.

“İnternet Satışı” Nedir ?

433 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin “2-Tanımlar ve Kısaltmalar” başlıklı bölümünde **internet satışı**, “*Mal ve hizmetlerin sipariş ve satın alma süreçlerinin tamamının internet üzerinden gerçekleştiği satış biçimini ifade eder.*” şeklinde tanımlanmıştır.

İnternet satışı kavramından; sipariş, satın alma ve satın alma sürecinin bir parçası olan ödeme sürecinde satıcının alıcı ile fiziki olarak karşı karşıya gelmeden yaptığı satışlar anlaşılmalıdır.

İnternet satışı kavramı; satış sürecinin bir parçası olan ödemenin de satıcı ile alıcının fiziki olarak karşı karşıya gelmeden, internet üzerinden ya da uzaktan ödeme şekilleri ile (internet üzerinden kartlı ödemeler, EFT/Havale, Swift, aracı hizmet sağlayıcı, ödeme kuruluşu, kapıda ödemeli kargo, posta çeki veya havalesi vb.) yapılıyor olmasını gerektirmektedir.

Sipariş, satın alma ve ödeme süreçlerinin yukarıda yer alan açıklamalara uygun şekilde gerçekleştirilmesi halinde söz konusu satış, internet üzerinden yapılan satış kapsamında değerlendirilecek olup, satışa konu malın tesliminin veya hizmetin ifasının kim tarafından, ne şekilde ve ne zaman yapıldığının internet satışı kapsamının belirlenmesinde herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

İnternet Satışlarında e-Arşiv Uygulamasına ilişkin her türlü görüş ve önerinizi e-ticaret@gelirler.gov.tr adresine iletebilirsiniz.

Vergi Mükellefi Olmayanlara Gerçekleştirilen “ İnternet Satışı” na ait e-Arşiv Faturalarının Elektronik Olarak İletilmesi ve Malın Yanında Kağıt Çıktısının Bulundurulması Zorunludur.

e-Arşiv Uygulamasına geçiş yapan mükellefler, internet üzerinden vergi mükellefi olmayanlara yaptıkları satışlara ait e-Arşiv faturalarını elektronik ortamda iletmek zorundadır.

Söz konusu satışlarda 433 sıra numaralı Tebliğin “7.2 Vergi Mükellefi Olmayanlara Faturanın Teslimi” başlıklı bölümünde açıklanan **kâğıt çıktının** sevk edilen malın yanında bulunması gerekmektedir.

İnternet Satışlarına Ait e-Arşiv Faturalarında Yer Alması Gereken Bilgiler:

İnternet satışlarına ait e-Arşiv faturalarında 433 sıra numaralı Tebliğe göre aşağıdaki bilgilerin gösterilmesi ve fatura üzerinde “Bu satış internet üzerinden yapılmıştır.” ifadesine yer verilmesi zorunludur.

1. Satış işleminin yapıldığı web adresi,
2. Ödeme şekli,
3. Ödeme tarihi,
4. Gönderiyi taşıyanın adı soyadı/unvanı ve VKN/TCKN bilgisi,
5. Satışa konu malın gönderildiği veya hizmetin ifa edildiği tarih,
6. İade bölümünde; malı iade edenin adı soyadı, adresi, imzası, iade edilen mala ilişkin cins, miktar, birim fiyat ve tutar.

İnternet satışları dışındaki satışlara ait e-Arşiv faturalarında yukarıda yer alan bilgilerin bulunma zorunluluğu bulunmamaktadır.

E-Arşiv Uygulamasına Geçenlerin İnternet Satışı Dışında Kalan Satışlarına Ait Faturalarını da E-Arşiv Faturası Olarak Düzenlemesi Gerekmemektedir.

433 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin “ **3-e-Arşiv Uygulaması İzni** ” başlıklı bölümünde yapılan açıklamalar çerçevesinde e-Arşiv Uygulamasına geçiş yapanların, internet satışı kapsamı dışında kalan ve e-Fatura ile belgelendirilmesi gerekmeyen satışları için de e-Arşiv faturası düzenlemeleri gerekmektedir.

İnternet satışı dışında kalan satışlar için e-Arşiv faturası olarak düzenlenecek olup bu faturaların elektronik olarak iletilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır.

E-Arşiv Uygulamasına Zorunlu Olarak Geçmesi Gereken Mükellefler ?

433 ve 464 sıra no.lu VUK Genel Tebliğleri uyarınca **internet üzerinden satış yapan** ve **2014 ve takip eden yıllarda gelir tablosu brüt satış hasılatı 5 milyon TL ve üzerinde olanlar**, ilgili hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği tarihi takip eden hesap döneminin başına kadar başvurularını ve fiili geçiş hazırlıklarını tamamlayarak e-Arşiv Uygulamasına geçmek zorundadırlar.

Buna göre 2014 yılında internet satışı bulunanlar en geç 1/1/2016 tarihinde, 2015 yılında satışı bulunanlar ise en geç 1/1/2017 tarihinde e-Arşiv Uygulamasına geçiş yapmak zorundadırlar.

İnternet üzerinden yaptıkları satışlarda münhasıran bilet, sigorta poliçesi vb. fatura dışında belge düzenleyenlerin e-Arşiv Uygulamasına geçiş zorunluluğu bulunmamaktadır.

e-Arşiv Uygulamasına geçiş için belirlenen 5 milyon TL’lik asgari brüt satış hasılatı tutarı, sadece internetten yapılan satışlara ait hasılat ile sınırlı olmayıp, işletmenin internet satışları dahil tüm satışlarını içeren “gelir tablosu brüt satış hasılatı” tutarına göre değerlendirilecektir.

Örnekler:

İlgili yıl brüt satış hasılatı 5 milyon TL’yi aşan aşağıda temsili olarak yer verilen mükelleflerin, internet ortamında gerçekleştirmiş oldukları satışları nedeniyle e-Arşiv Uygulamasına geçiş zorunluluğunun bulunup bulunmadığı, örneklerde belirtilen sipariş, satın alma ve ödeme süreçlerinde satıcı ile alıcının fiziki olarak karşı karşıya gelip gelmemesi durumuna göre değerlendirilmiştir.

Örnek-1: Mükellef (A), internette satış yapmakta, yaptığı tüm satışların tahsilatını personelini müşterisine göndererek gerçekleştirmektedir.

Satın alma sürecinin bir parçası olan ödeme sürecinde satıcı ile alıcının fiziki olarak karşı karşıya gelmiş olduğu bu satış şekli “internet satışı” kapsamında değerlendirilmeyeceğinden satış yapan mükellef (A)’nın e-Arşiv Uygulamasına geçiş zorunluluğu olmadığı değerlendirilmektedir.

Örnek-2: Mükellef (B), mal ve hizmet satışlarının tamamını internette yapmakta, tahsilatlarını da sanal POS ile gerçekleştirmektedir. Bununla birlikte mükellef (B), malın kullanım ya da hizmetten yararlanmaya ilişkin koşullar ile ilgili sözleşme yapılması için müşteri ile karşı karşıya gelmektedir.

İnternet ortamında satış gerçekleştirilmesi ve buna ilişkin ödeme sürecinin de satıcı ile alıcının fiziki olarak karşı karşıya gelmeksizin sanal POS sistemiyle yapılmış olması nedeniyle; “internet satışı” kapsamında satışı bulunan Mükellef (B)’nin e-Arşiv Uygulamasına geçme zorunluluğu bulunmaktadır. Satın alma sürecinin tamamlanması için zorunlu bir unsur olmayan malın kullanım ya da hizmetten yararlanmaya ilişkin koşullarını belirtilen sözleşmenin yapılması bakımından satıcı ile alıcının fiziki olarak karşı karşıya gelmesi söz konusu satışın “internet satışı” kapsamında değerlendirilmesine engel teşkil etmemektedir.

Örnek-3: Otel işletmeciliği yapan (C) A.Ş. , bazı müşterileri için kendisine ait internet sitesi üzerinden veya aracı internet siteleri üzerinden rezervasyon almakta, tahsilatları ise sanal POS veya banka havalesi yolu ile gerçek-

leştirmektedir. Müşteriler ise ödemediği sonraki bir tarihte konaklama yapmaktadır.

Müşterilerin rezervasyon işlemlerinin ve bunlara ilişkin ödemelerinin gerçekleştirilmesi sırasında otel ile müşterinin fiziki olarak karşı karşıya gelmediği bu satış tipi “internet satışı” kapsamında değerlendirilmesi gerektiğinden, otel işletmeciliği yapan (C) A.Ş.’nin e-Arşiv Uygulamasına geçme zorunluluğu bulunmaktadır. Rezervasyon ve ödeme işlemlerinin gerçekleştirildiği internet sitesinin otel işletmecisi (C) A.Ş.’ye ait olmaması, başka aracı hizmet sağlayıcılarına ait olması söz konusu satışın “internet satışı” kapsamında değerlendirilmesine engel teşkil etmemektedir.

Örnek-4: (A) A.Ş., müşterilerinin siparişlerini onlar için açtığı bir web portalından almakta, malların teslimini ve tahsilatını (nakit veya nakit tahsilat olmayan durumlarda çek alınması, senet imzalatılması vb. işlemleri) kendi personelleri aracılığı ile müşteriye bizzat giderek gerçekleştirmektedir.

Tüm satışlarını bu şekilde yapan (A) A.Ş.’nin e-Arşiv Uygulamasına geçme zorunluluğu bulunmamaktadır. Müşterilerden internet ortamında sipariş alınmakla birlikte satın alma sürecinin bir parçası olan ödeme sürecinde satıcı ile alıcının fiziki olarak karşı karşıya gelmiş olduğu bu satış şekli “internet satışı” kapsamında değerlendirilemeyeceğinden (A) A.Ş.’nin e-Arşiv Uygulamasına geçme zorunluluğu olmadığı değerlendirilmektedir.

Örnek-5: (B) Ltd. Şti., internet üzerinden perakende satış yapmamakla birlikte, kurumsal müşterilerinin toptan mahiyetindeki siparişlerini vermeleri ve tahsilat ve ödemelerinin düzenli olarak takibi için her bir müşterisi adına özel şifre ile girişi yapılan bir web sitesi tasarlamıştır. Bu internet sitesinden siparişleri almakta ve bu siparişlere konu mal ve hizmetlerin tesliminden sonra ise satılan mal ve hizmetlere ilişkin alıcıların cari hesaplarında oluşan tutarların bir kısmını banka EFT veya havalesi ile, bir kısmını müşterilerinden yerinde çek olarak veya senet imzalatılarak, bir kısmını ise internet sitesi üzerinde çalışan sanal POS uygulamasını müşteri-

lerine kullanılmak suretiyle kredi kartı ile tahsil etmektedir.

(B) Ltd. Şti., siparişlerin alınmasını ve tahsilatlarının da bir kısmını alıcı ile fiziki olarak karşı karşıya gelmeksizin internet üzerinden (sanal POS) ve bankacılık sistemi üzerinden gerçekleştirmiş olduğundan “internet satışı” kapsamına dahil bulunan satışları nedeniyle; e-Arşiv Uygulamasına geçme zorunluluğu olduğu değerlendirilmektedir.

Örnek-6: (C) A.Ş., sadece toptan mal ve hizmet satışlarını ve bu satışların tahsilatlarını gerçekleştirmek üzere özel bir internet sitesi kurmuştur. Bu internet sitesinde elektronik ticaret iş modellerinden sadece B2B (İşletmeden işletmeye satış) yönteminde satış yapılmakta olup, B2C (İşletmeden nihai tüketiciye) yönteminde satış yapılmamaktadır.

(C) A.Ş., sahip olduğu internet sitesi aracılığı ile mal ve hizmetlerin sipariş, satış ve ödemesini alıcı ile fiziki olarak karşı karşıya gelmeksizin gerçekleştirdiğinden e-Arşiv Uygulamasına geçme zorunluluğu olduğu değerlendirilmektedir. Satışların sadece B2B yöntemi ile yapılması, “internet satışı” kapsamında değerlendirilmesine engel teşkil etmemektedir.

Örnek-7: (D) A.Ş., lokanta işletmeciliği faaliyetinde bulunmakta olup, ayrıca bir aracı hizmet sağlayıcının sunmuş olduğu internet portalına üyelik gerçekleştirerek mal ve hizmetlerin bu platform aracılığı ile satışını da yapmaktadır. Aracı hizmet sağlayıcı, sunmuş olduğu web uygulaması yolu ile (D) A.Ş.’ye, müşteriler tarafından verilen yemek siparişlerini iletmekte, siparişe konu yemekler (D) A.Ş. tarafından kendi işyerinde hazırlanarak siparişi veren tüketicinin adresine personeli aracılığı ile teslim edilmekte ve yemek bedelinin tahsilatı da (D) A.Ş.’ye ait EFT-POS özellikli yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanılarak kredi kartı ile yapılmaktadır.

Söz konusu satış işleminde siparişler internet ortamında alınmakla birlikte, satın alma sürecinin bir parçası olan ödemenin gerçekleştirilmesi bakımından satıcı ile alıcı

fiziki olarak karşı karşıya gelerek gerçekleştirildiğinden (D) A.Ş.’nin e-Arşiv Uygulamasına geçme zorunluluğu bulunmamaktadır.

Ancak aynı örnekte, müşterilerin yaptığı ödemelerin aracı hizmet sağlayıcı tarafından sağlanan bir ödeme altyapısı yoluyla veya (D) A.Ş.’ye ait bir sanal POS üzerinden alınmaması halinde; sipariş, satın alma ve ödeme sürecinde satıcı ile alıcı fiziki olarak karşı karşıya gelmediğinden söz konusu satışlar “internet satışı” kapsamında değerlendirilmesi ve (D) e-Arşiv Uygulamasına geçmesi gerekmektedir.

Örnek-8: Mükellef (F), fiziki olarak bir işyeri açmadan bir aracı hizmet sağlayıcının sunmuş olduğu internet ortamına üyelik gerçekleştirerek sipariş almakta, tahsilatını da aracı hizmet sağlayıcının sunduğu ödeme altyapısı üzerinden yapmaktadır. Aldığı siparişleri (E) Ltd. Şti.’nden tedarik etmekte, siparişin müşteriye teslimatını da (E) Ltd. Şti. yapmaktadır.

Açıklanan yöntemlerle satış yapan (F), sipariş, satın alma ve ödeme sürecinde alıcı ile fiziki olarak karşı karşıya gelmediğinden söz konusu satışlarının “internet satışı” olarak değerlendirilmesi ve mükellefin de e-Arşiv Uygulamasına geçmesi gerekmektedir.

E-Arşiv Uygulaması Mevzuat ve Teknik Mimarisi-
ne İlişkin Detaylı Bilgiler için:

<http://www.efatura.gov.tr/earsivmevzuat.html>

E-Arşiv Uygulamasına Başvuru Bilgileri için:

<http://www.efatura.gov.tr/earsivbasvuru.html>